

Het Begin: een dorpsvertelling – J.J. Cremer

Gedateerd 28 juni 1859.

1e druk in: Aurora: jaarboekjen voor 1860 uitgegeven door S.J. van den Bergh. Haarlem: A.C. Kruseman, 1860. P. 3-56. Bijgevoegd: Aan den redacteur van den Aurora, p. 1-2.

2e druk in: Proza en poezij van Nederlandsche auteurs: met staalgravuren (Aurora bundel). Haarlem: A.C. Kruseman, 1861. p. 3-56.

3e druk in: Stad en dorp : vertellingen. Arnhem: D. A. Thieme, 1864. Guldens editie no. 44. p. 1-53.

4e druk in: Romantische werken, deel 2. Leiden: P. van Santen, 1877. p. 183-212

5e druk in: Novellen en vertellingen : deel 1. Leiden: A.W. Sijthoff, [ca. 1888]. 6e druk. p. 172-199. Vijftig-cents-editie, no. 19.

6e druk in: Novellen en vertellingen : deel 1. Leiden: A.W. Sijthoff, [ca. 1890]. 7e druk. p. 172-199. Bibliotheek van Nederlandsche schrijvers.

7e druk in: Novellen en vertellingen : deel 1. Leiden: A.W. Sijthoff's uitg.-mij., [ca. 1895]. 7e druk. p. 172-199. Bibliotheek van Nederlandsche schrijvers. (2^e 7^e druk).

8e druk in: Novellen en vertellingen : een winternacht [... et. al.]. Leiden: A.W. Sijthoff's uitgeverij, ca. 1917. 7e druk. p. 172-199. Romantische werken. (Blauwe serie, 3^e 7^e druk).

9e druk in: Novellen en vertellingen : een winternacht [... et. al.]. Leiden: A.W. Sijthoff's uitgeverij, ca. 1917. 7e druk. p. 172-199. Romantische werken. (Rode serie, 4^e 7^e druk).

Het leeskabinet, bibliographisch album, 1860:

Het Begin, eene Dorpsvertelling, door J. J. Cremer, wiens portret tegenover den titel gevonden wordt, is een zeer somber gekleurd tafereel..” — „Hoho! ga nu niet dadelijk aan 't vitten! Mijne aantekening luidt geheel anders. Luister maar eens even! Dit verhaal getuigt er weder van, welk een meester Cremer is in het genre, dat hij bij voorkeur beoefent. Er ligt een dichterlijke gloed over zijn verhaal,

en toch zijn het zulke eenvoudige en zulke natuurlijke echt menschelijke menschen, waarmede hij ons in kennis brengt. Welk eene waarheid in dien schijnheiligen molenaar, zoowel als in de goede vrouw Steintje, in haar braven zoon Wouter, en in de lieve Driekje, in den ongelukkigen krankzinnige zelfs, wiens sterfbed zoo roerend beschreven wordt!" — "Nu ja, daar heb ik niets tegen; maar gij zult mij toch wel toestemmen, dat het geheel vrij somber is." — "Heel vrolijk is de inhoud zeker niet; maar als gij er nu anders geene aanmerking op hebt, zou ik daarvan maar zwijgen, vooral omdat alles toch nog al goed afloopt, en de ontknooping zeer bevredigend is." — "Behalve dat die bekeering van den molenaar mij wat apocrief voorkomt," zei neef Koos, die in den regel niet gemakkelijk te voldoen is, en er zich nu bepaald toe gezet scheen te hebben om aanmerkingen te maken. "Die bekeering grijpt wat al te plotseling plaats, en is niet genoeg gemotiveerd." — "Niet genoeg gemotiveerd?" — "Nu ja, wat hij daar aan het sterfbed van zijn rampzaligen vader zag en hoorde, moest wel indruk op hem maken; maar om op zulk een oogenblikkelijken indruk eene blijvende verandering ten goede te bouwen, is altoos iets zeer gewaagds." — *"Miskende trouwe"*, door S. J. van den Bergh,

De tijdspegel, deel 1, 1860:

doen aan het talent van den heer Cremer, des te grooter vrijmoedigheid ook gevoelen wij een gedeelte van zijn werk onbewimpeld af te keuren. Onze blaam treft natuurlijk het daareven uitgeschreven versje niet. Dit bleek reeds uit de ingenomenheid waarmede wij het aanhaalden. Evenmin treft zij de novelle, getiteld: *Het Begin* in den *Aurora*. Novelle en gedichtje, wij laten ze in hun geheel en in hunne waarde. Zij treft uitsluitend de smakelooze bladzijde in laatstgenoemd jaarboekje, aan wier hoofd wij lezen: *Aan den Redacteur van de Aurora*. Deze open brief aan den heer S. J. van den Bergh, dat is te zeggen aan het Nederlandsche publiek, deze brief, wij herhalen het, is een toonbeeld van smakeloosheid:

Laatst bijgewerkt: 10 maart 2022.

www.jacobcremer.nl